

Een wonderlijcke nyeuwe prophecye van de Nederlanden, oft seventhien provintien : vercondigende van vele wonderlijcke dinghen die welcke nu in dit jaer 1599. tot opt jaer M. ses hondert en negen, sich toe draghen ende geschieden sullen

<https://hdl.handle.net/1874/9397>

Een wonderlijcke nyeuwe

Propheete van de Ne-

derlanden / oft de seventhlen Provincien / door eenen geleerden Paulus Secundus. Vercondigende vā vele wonderlijcke dinghen die welke nu in dit jaer 1599. tot opt Jaer M. ses hondert en negen / sich toe draghen ende geschieden sullen.

V Vederomme opt nyeuwe vanden Auteur selver gecortigeert ende vermeerdt. den 6. Julij. Añ. 99.

Hier van niens by gevoeght / een troostelijcke vermaninge Pauli Secundi Grebneri, tot de Nederlantsche Gemeynten / die noch onder dat Babilonische joef zijn suchende.

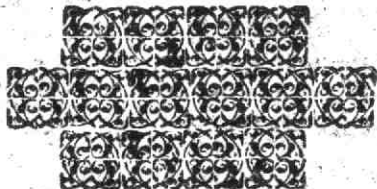
Mer sijn eygen hant geschreven in Latijn / en nu in Nederlantsche overgeset.

Jeremia 51. Cap. vers 45.

Trekht heenen wt mijn volck / ende een pegelijck verlosse sijn siele / van den grinnigen toopen des Heeren.

Apocalips. Cap. 18. vers. 4.

Ende ick hoorde een ander stemme vvt den Hemel segghen: Gaet vvt van haer mijn volck, op dat ghy haer sonden niet deelachtich en zijt, op dat ghy niet van haer eplaghen en ontfanget.

Eerst tot Hamburch gedateert den 6. Julij / Anno 1599.
Ende nu gedrukt tot Deventer by Jan Exerits,
Cloppenburch. 1599.

Tot den Christelicken Lefer

Seer goetgunstige
 vrient ende Christelike
 Lefer / naer sonder-
 linge groetenisse in den
 Heere / ick en twijfsele
 niet oft D. L. is noch
 wel indachtich dat ick over son-
 ne jarē doē D. L. alhier in Duyts-
 landt tot my van uwen genadighen
 Doosten gesonden waert/ gepro-
 feert hebbe/ ende van mijn waerseg-
 ganghe u hebbe mede ghebept / het
 welke ick te voozen gheprophetert
 ende voozien hadde van die groote
 Nederlage der Spaenschevloote/
 ende oock hoe dat die Coninck van
 Babarre dat selfde Jaer Coninc van
 Franckrijck soude werden/ en heer-
 lijcken triumpheren door die Neder-
 lage en verzagtinge sijnder vbanden:
 Ende oec van de sterke stadt Groe-
 ningen / hoe dat sy van den Ede-
 ende hoochgeboozne Mauricius/
 Prince van Oranien ende den Ede-
 len hooch-geboozne Graef Willem
 van Nassouwe soude seer sterke-
 lijck belegerd worden/ ende oock seer
 haestelijc die sterke stadt Groenin-
 gen souden overwinnen/ het welke
 oock alles also waerachtelijck ge-
 schiet is/ en met wat opzichter her-
 ten D. L. die vooz. Prophece
 van mijn verstaen hebt / en sal sy u
 nimmermeer vergeten sijn / want
 my noch seer wel indachtich is als
 doen ick D. L. verhaelde dat ick in
 vander nacht een wonderbaerlijck
 visioen gesien ende gehoort hadde/
 vene expresse en seer clare stemme: spre-
 kende tot my in Duytsche woorden.
 Waile. De Coninc van Franckrijck
 is gellagen / sal haestelijck ende seer

miserabelijc met den doot overwon-
 worden/ daer door hem de Coninck
 van Babarre ende sijn gebluets seer
 verbliden sullen.

Maer my is int Jaer 1573. Van
 den Coninck van Franckrijck in ge-
 vallen: Franckrijck slachtet of doo-
 det haeren Coninc (mactabunt Rege)
 daer op ist comē durch gants Eu-
 ropa/ by hogen en nederigē standes
 dees mijn dictum / de Coninck van
 Franckrijck sal gellachtet worden/
 wāt dat woort (gellachtet) heeft my
 Gods Geest dach ende nacht so diep
 in mijn hert in gepret / dat ic van Hen-
 dericus visioen / niet anders als dat
 konde ofte wofte te seggen/ hoe dick-
 maels ghebruykt / doe die Godt-
 fruchtiger rellighe ende aensienlijc-
 ker legaedt Iacobus Segurius Parle-
 lianus, een ghetrouwe dienaar des
 Coninc van Babarre/ deede brage
 an my met latijnsche woorden/ liebe
 Waile/ segget my wat dunkt u / hoe
 salt noch met den Coninc van Fran-
 rijck een eynde nemen/ hoe salt noch
 eyntlic met hem gaen/ so heb ic sulck
 vooz een antwoort gegeben.

Henricus de berde / de leste Co-
 ninck van Franckrijck (de gente Va-
 lehorum) sal gedoodet werden/ daer
 deur uwe Coninc van Babarre een
 groter Coninck in Franckrijck wer-
 den sal/ dit alles sal my oock tot een
 getuyghenisse wese: Dese segurus
 Secretarius Iacobus Bogarsius, met
 allen sijnen dienaeren/ ende alle soude
 daer toe segge/ ia/ ia/ sy heft tgefeert.

Wat Hispanien belanget sullen
 die Leuwen met een gantsche Cuan-
 gelischen Bondt/ den Coninck Phi-
 lippo

lyppo/haertzaecht ende krankh maet-
ken/en met alle sijne seventien Pro-
vincien/van der Croen Hispanien
afnemen/ende die selve brengen on-
der haer regiment/niet alleyn gants
Nederlant/sonder ooc gants Hispani-
en/met alle sijn toebehoozige habē
ende eylandē:.) Dat also zijne groote
Deppcracht sal hem benomen wor-
den/ende sijn Volck sal gantsch ver-
slagē en te niet gebracht werde dooz
eenē andrē nūnderē Princeen hooch
gehoopen Dorst/ende zijne Ebāge-
liche medehelpers/also dat de nacie
der Spaēnaerden wt de Nederlan-
den sullē geheel verlagen en gātsch
wtgeroept werde: Ende sendt so dese
Leuwen den Philippo een zitterē
oft rouwāige aen doet/dat hy ooc in
der Melancholie steruet ende hē-
derbet.)

So staet ons wel aen te merckē:
Hoe wonderbaerlijck dat Godt al-
machtich heeft gewrocht. In son-
derheyt met den hoochmoedich be-
roemden ende vermeten Conthe van
Spaengien/ende alle sijne groote on-
verwuneljsche Zee Armade/die wel-
ke sijne Clauwen gespijst ende zijne
Tanden gescharpt hadde/om met
sijn groot quaet voornemen den on-
nooselen ober al te verpletten/twōle
Godt niet en heeft ghewilt/ t welck
mē in dese mijne Prophecije wt dāuc-
kelijck genoechsaem bemerkē can.

(Dat de Giest des Heeren in mij-
nē advijs vā der Spaensche Armade
Nederlage recht dooz my geredet.

Gods Weder/ Water/storm/Wint
Wien loop ende aenklach hinderen
geswindt/

Gerust lopt ghy na Engelandt uis/
Weerloos gedrebt wert gy te hups

gelijc als die kreuet heeft sijnē gane/
Begint t spāsche armadeharē andāc
De ander Portugal verschrikt/
De derde dat gantsch sticht te brieft/
Vest boos rumoer Philippū dwingt
Maer ons Christen sroude bringt/
Niet angelien dat vooz nicht/
Dit Paulus Griebnerus u bericht.)

Noch so sal V. A. believen te we-
ten/Hoe wonderbaerlijck dat Godt
Almachtich heeftgehandelt/met dat
Coninckryck van Brackryck/
Henricus de derde/ende den Godt-
bruchtigen Coninck van Pavarre/
midtsaders maer andere plaetsen
ende contreyen. Allen recht verstan-
digen menschen tot eenen spiegel en
voozbeelt sinder heerlijcke oberwin-
nelijcke macht/teghen alle hoochbe-
roemde quade Spanden ende Laste-
raers van sijn heplijche Woorz ende
warachtighe Euangelium/ op dat
alleen zijne macht ende heerlicheyt
moet gekent ende geloost werden in
der Eeuwicheyt. De Almachtighe
goedige God die wil ons al te samē/
ende oock onsen Pabueren Steden
ende Landen/so Brabant/Waen-
derlandt/Walsh-lant/ende ooc alle
omliggende Steden/Kuste ende vze-
de verleenē/op dat sy doch het bloe-
dige sijndē Sweert des sagbue-
renden Oorloghs/ende die groote
Pyrampe des Pausdōs eens moech-
ten laten berustē ende ophouden/op
dat sy doch die noch bebluithēyt des
Pausdōs toe gedaen sijn/haer Oogē
eens mochten open doen/ende aen-
mercken die Tepckenē des Hemels/
de welke Godt de Heere ons noch
dagelijcks is late verschijnende/het
welcke ons gunnē wil/God de Heere
die Almachtich is/ende regeert van
eewicheyt tot Eewicheyt./Amen.

En corte beschrijvinghe

ende verclaringe ofte visioen / het welcke my door wonderlijcke gesichten in Februario / Martio / Aprili / Maio / Junio / ende Julio (meer als te voeren) in desen Jare. 1599. verschenen is.

Door my Paulus Secundus Grebnerus.

Engelien mijn seer geliefde Leesers en goede Heeren / de welke de Heere Jesu Christo / en zijn heyligh Euangeliū van gantscher hertē toe gebaen zijn / Ich wensche D. L. al te samen geluck ende voorspoet / ende hier na de eenwighe Salicheyt / door Jesum Christum. **A.M.E.N.**

Ick Paulus Secundus, fulmen ac lumē Papæ Romani, debellationisq; Asia & Aphrica magnus præco. Late alle goede Christenen weten mijne corte en cleyne beschryvinghe van dit gesichte ofte Visioē / het welke my also wonderbaerlijc verschenen is gheweest met mensichte van kirchsvolc van Ruyters ende Soldaten / in twee partijen tegens malcanderen strijdende / ende met Vanē in hare handen / ende wel gewapent / oock aen te sien gelijc oft sy met grof geschut tegens malcanderen geschoten hadden / Also dat ten laetsten den eenen hoop kirchsvolck overwonnen is / ende also de vlucht genomen hebbende / ende so is het aen te sien geweest / als oft sy nae Brabant en Vlaēderlāt geweeckē hadde / en haer tegē partijē haer also vvolcht hebbē / ende het is oock aen te sien geweest /

als oft een Overste oft groot machtich Wozst / voerende eenen stercken Leeuw in zijn Wapē / en den Leeuw hebbende een groot Sweert in sijnen klautwē / (en sloech eē sterckē Leeuw / die een Croen op zijn hooft droech / ende wozstelde met hē / ende warpt hē neder onder hē / en na der Victorie bant sy den Leeuw an een kettē / en voerde hē met hē tot eē triumphspeel / maer sy droech de keeten an sijnen eygē hals / en sach de triumphspel met lopen / rennen ende schietē / tot dat sy gaer kragt ende mat wērt) met noch een (nieuwwen Alexander) machteich vā groote toecomstige daden / woe de den antechrist wt roepen en onder te dreckē werdē / voerende in snyder wapen de drie Lelien met eender kroos / hebbēde also te samē eē vast verbondt gemaect ende beslotē / boegende hem te samen also by malcanderē met haer macht en kirchsvolck / om te wederstaē en te verdrjvē die groote en geweldige bloetdorstige Tpyannen / het welke ick hier in mijn Prophecyē ofte Doorsegginge vergelijcke ofte wtlegge op den Spanschen Admirant / ende met alle zynen Renhaeck. Ende die partijē die antechrist daer de Apostel Paulus af vermeldt / is den Paus van Roomen / de welke (naer mijn wtleggin

legginge) van my Paulus Secundus
 wt mijn Nacht Visioen / sullē wtge-
 roept ende vermielt worden in desen
 Jaer alsooemmi schryft 1599. (tot
 de rechte aenbāt haer der ondergāc/
 welker krygh so lāge dueret tot dat
 geē Paus meer in Roomen sp.) Also
 datmen niet eenen Spaensche Sol-
 daet ofte Spaensche tyrant inde Ne-
 derlanden niet meer vanden en sal/
 ende also volepndighet worden / tot
 op het Jaer als men schryven sal
 Dupsent ses hondert en negen / Also
 datmen niet en sal weten waer die
 bloeddozstige Tyannen al t'samen
 gebleven sullen zyn. (En de gantsche
 Duytsche vniuerde Cristeliche vōt/
 sullen in Hispanen en wāt Spanen
 hiet / Stadt / nyuwe haben ende In-
 selen in hebben / en nyuwe sootse te
 maechen ende daer in regieren / nae
 lupt der gantscher Prophetien / Pau-
 li Secundi Grebneri.)

Ja Paulus Secundus Grebnerus
 geboren van Schneberg voorwaer/
 Verfondige u mijn beminde Leser
 met mijn Prophecie in openbaer/
 Der Spaenjaerts onderganc en met
 al haer gantsche macht /

In wat tijdt / in wat Jaer / dar se al te
 niet sullen werden ghebrachte

Wie mijn boeck Sericum mundi fi-
 lum dupdet. hiet spden Vadem der
 werelt.

Get geene hier voorszre-
 ven gesepdt is / sal cortelijckē
 (segge ick) Ja in desen Jaer
 1599. eerst in rechte aenbāt
 nemē / en sal also volepndighen / tot
 het jaer als men schryven sal. Dupset
 ses hondert en negē elāer.) So sal de
 Spaensche Tyrāt met alle sijne aen-

hauck wt alle de Nederlanden ofte
 de 17. Provincien geheel wtgeroep
 ende verbrēē zyn / (door rwiſt ende
 oneenicheyt des hups Burgonien/
 tusschen den Hof-raet der Stadt
 Brussel / en aller Spaensche grooten
 ende cleyfsten Capiteynen fluchten/
 werden gebanchlige geboert in ket-
 tenen / om haeres kansoen gelt / ende
 den ganschen Ghyn-stroom hen af/
 heen onder die breete ende lengte de-
 ses rijcks / een groot Jeshuiteren sitte-
 re en weelagen geschrei gehoert en
 gesē werde. (Wat als men vabāt
 en vlabere die sinte Martes Gās
 dit itſige 99. Jaer Eten sal / En ghy
 luyden alle t'samen die vroljckesinte
 Martens vbonde vieren sult / so sult
 gy niet malcander spreke ende vza-
 gen: Waer is nu die Tyranne der
 Spaen-jaerden gebleven / ofte waer
 is nu des Coninc van Spaniens
 ghewelt ende kracht / daer mede hy
 Holland / Zeeland / Vriesland / en
 alle die omgiffghende Landen mede
 mepnde te dwinghen en te Tyranne-
 zeeren. Dit alles als ic het nu schry-
 ve / sal also waer achtich ghebeuren /
 als het geene dat ick van die Spaē-
 sche Bloote en Coninc vā vranryc /
 Henricus die derde / ende de Coninc
 vā Spaens doorlage te vore gepro-
 pheteert hadde / keune God almach-
 tich / die my dit alles otdect en geopē
 baert heeft / weest verhaloen clo eck-
 moedich en standtvastich. En hebt
 goeden moet in uwe Krijchs-swa-
 richeden / want u luyden haest sal te
 hulpe comen eenen Nieuwen Duyt-
 schen Tyrum met een machtich / in
 groot Leget / die welke u sal helpē
 verbrivē en veriaē alle die Spaen-
 sche Tyrannen die weelke so langen
 tijt in u Vaderlande soo veel onmoos-
 sel Bloets gestort en vergoten heb-
 ben / ende tegen God en zyn heplich

**Euangelium altyts gestreden ende
vervolcht hebben.**

**Ende hier nae als men sal schrybē
Dus sent Ses hondert en negē Jaer/
nae d' selfs Autuers verclaring ober
dat Jaer tal 1599. daer wy in sijn.**

**Symbolum Pauli Grebneri de
Antichristo 1573. Pro-
phetizatum.**

**Vijftien hondert ende negen
Wert toe gelijck die Jaer tal sijn/
Van die Pauslijcke hillicheyt
Geradet in armoet noet ende seyt/
Sijn onderganc hem dundet gaer
Dat sestijnhondert ende negenste iaer
Op die tijt wert wie boven gedachte
Den Paus arm ende omme alles ge-
bracht/**

**Sijn bontgenoten verlaten hen.
Die Benediger die hant of teen/
Verachten sijn persoē ende ampt.
Die welsche Vorsten alle sampt/
Holden den Paus voor onbekant.
Seen gelt wert hem meer toe gesant.
We Sakschen stamme ende gebliet
Polen om eenen Coninck bidt/
En wannier eē Rōms Keyser regiert
Die den groenē Ruytē-frans vuers/
Soo wert den Paus mee sijn hof/
Te niere werden ende gants of
Den Ruytē-frans seer mechrich ist/
Drinct dorch bitter tot aller frist.
In dien eenen nien Vorst regiert/
Die van God selfs verk oren wiere/
Dat hy des Paus ende Turcken rijck
Alle heyde verstore re ghelijck/
Daeromme sal een nye Concilium
Want die gedachte tijt is heerum/**

**Welcker die gansche wijde Welck/
Paulus Secundus hier vermelt.**

**Soo sal den partijdigen Antechrist
wt geroept worden gaer, het welke
is den Paus van Roomen: Also dat
men niet weten en sal waer den
partijdighen Antechrist / mer alle
zijne bloetdorstige Bisschoppen en
Cardinalen met haer Digniteyten/
Ordonnantien geblevē sijn/en daer
en sal niemāt meer in sijn plaetse co-
men/en dan sal hy roepen Och wee/
Och wee/in plaetse van alle sijn ge-
woonlijcke Triumpheren/springen
en singen/een schrickelijck en vreesse-
lijck Eynde zijns en alle zijne Din-
ren en medehelpers / Twelc alles ge-
schieden sal door den stercken Arm
des Godlijcken Majestepts / die wel-
cke de Roomische Babylonische Poere
met allen haeren Kenhanc verntelē/
en geheel wtroeden sal / het welke
alles also geschieden sal door Gods
almogēde Cracht / door Jesum Chri-
stum / die daer Regeert van Ewiche-
heyt tot Ewicheyt / Amen.**

*Hier bannius by gheboeght een trooste-
lijcke berraminge Pauli Secundi Grebneri tot
de Nederlansche Gemeenten / die noch onder
dat Babylōsche jock sijn siichrende.
Het sijn eygen hant gheschrieben int Latijn.
Ende nu int Nederlansche overgheset.*

**In het 9. Beers wt het 1.
Boeck Pauli. 2.**

**At Jaer vier en tachtē-
tich / Lopēde dat achtēde getal/
sal een groote Miraculum, en
wonder gesehen: Wanneer de
Papisten sullen eenen heymelijcken/
grooten listigen / ende Schelmischen
anlach / tege het gantsē Christenrijck
van Europa aen vangen / sullen haer
re decretē publicerē / die sy de volge-
dē Jarē / vervolgen eē in het werck
stellen sulley**

** Miracu-
lum, als te
vreden dat de
Coninck
Henricus de
3. de listige
aentlagen,
van de Guij-
sen te Parijs
sy ontco-
men, ende
dat de Guij-
sen van den
Coninck
sijn omme
gebracht en
daer nae
de Coninck
van eē Mō-
nie sy gēli-
ket, vvaet*

door de Co-
ninc vā Na-
varre, door
Erstennissey
gecome, an
de Croone
vā Francric
hier toe ge-
daē verde,
de Spanische
Armade int
Jaer. 1588.
vā de Engel-
sche over-
vonnē en
verstroeyt
sijnde.
* Seelectum
verlaet het
verbont van
de H. Licē,
die vveleke
geschiet is
in het ach-
tiende ghe-
tal.

stellen sullen: Als nu dese Jare my
haestelijck in den sin quamen/bad ic
Godt den almachtigen dat hy erne
flechte gedencken in mijnen harte
sendē wilde/om te wetē/of dese din-
gen van Duytslandt/van den Turc-
ken/ofte van den Keyser de nu regie-
rende is/sullen verstanden werden/
datse den selvigen wat ongeluckiges
bedryden/hier dooz was ic seer be-
roert/ende so benaut/als of ic vāmp
selvs ware/suchtende/en wat weder
tot my selft comende/en verstaēde/
lepde ic de penne neder/en ontloech
my so daniges arbeides/en gedach-
ten/so vvele onnue der Crāchept mij-
nies hoofdes geschien rōde/boe wert
my weder in den sin gegeue vā Bur-
gundien tot Nederlāt hozende/en ic
konde van sulckē gedenckē in mijne
gemorte niet ontlediget werde/hol-
de derhalvē hier dooz berseker/dat
Godt de Heere eenen ongeluckijckē/
bedroefden en schrickelijcken onder-
ganck/over Philippo den Coninc vā
Spanien verheent/ende geschicket
heft/Het sal de Spantiaer wt Pollāt/

en Zeelandt verstecken werden/ende
daerna sullen de anderē Nederlāschē
Provincien gedeelt sijnde/onder tri-
bupt van ander Heertē comē/welcke
werden sijn vader des Vaderlandts
Et currentibus nouenarijs, cum se-
quenti numero minuto. Dat is/lo-
pende neghende Jaer met het vol-
gende minut/sal Spaniē het Nede-
lāschē Burgundien Verleesen/en
sal geenē rust noch bzeede in volge-
de tijde vindē/hier dooz sullen de Pol-
lāder en Zeelāder also siere en mach-
tich werden/datse van den Krepts-
heeren/den naem become hebhende/
de vrien Meer Switseren sullen ge-
naemt werde/baeromme/ gelijc alse
van bergen ende Ariggevolcke te lā-
de machtich sijn/also sy te water nē
Schepe vele vermogē, en hare byp-
hept verbedigē/ende booz hare Va-
derlant mannelijck ende geluckijc
strijde / op datse niet van der bloedi-
gen inquisition, en nieuwe jock des
Spaniards overballeen / en bestric-
ket werden.

**De woorden des Apostels Pauli in der anderē/aende Tessa-
lonicencn. van de verstueringe ende onderganck des Antechrists.**

De Heere comt niet/het
sy dan dat te hoeren den afval
hoane ende openbaert werde / de
mensche der sonden/en dat kint des
verderfs/die daer is een weerder-
weerdige / en sich verhebet hōvē al-
les dat Gods en Godes dienst heet/
alsoo dat hy hem settet inden tempel
Godes als eē God/en gift sich booz
Godt wt / also sal de boeshastige
openbaert werden / welcke die Hee-
re onnebrengen sal met den Gee-
ste sijnes moudes ende sal sijn en een

ennde maken/booz die verschijninge
sijnes toecomst. Verelatinghe dese
syuecks wt den Boeck Pauli Greb-
neri/welcker tytē is Sericum mūdi
filum, numero 37. genaemt.

Paulus de Apostel Jesu Christi
seght hier vā de Antechrist also/dat
hem die Heer met den geest sijnes
moudes onnebrengen/en dooz sijn
heerlijcke toe comst eē ennde met hē
maken sal: Het is auerst de men-
sche der Sōdē, de Antechrist de Daus-
te. Komen/gelijc ick die ander Pau-
lus sulckes

lus sulckes wt mijnen nacht-gesicht
 betuyghe / die voor die Nederlaghe
 des Turcken / voor den duysent / ses
 hondert ende negen Jaer nae Chri-
 sti geboort sal ondergaē ende gants
 ende gaer wt geroept werden: Alsoo
 dat geen Paus meer sijn / noch in toe-
 comstighen tijden meer opstaen sal /
 in welcken sijnen grootē Nederlage /
 des verwoestinge sines grusamen
 Tyrānische regnēt's wert die leste
 Antichristus des Paus met alle sijnē
 Godtlose Cardinalē ende Bisschop-
 pen sijnen lesten eynde nemen / ende
 maekē in plaese sijnē pomposicheyt
 en vrechde / en bedroebet wee / met al
 sijn Waals Coningē / Waals Vorstē /
 en Waals Heerē / overmits die Hep-
 lige hooge Godlycke maestept / met
 de kracht en starcke sines arms / die
 Babilonische Doere / mē haerē mach-
 tigen Coningē / geweldige Voorstē /
 en aēstienlyckē Graven / en rijkē Hee-
 ren / om haers afgōdijche schrickli-
 ckē wesent stortē sal : En of wel dis
 geleerden tot dese tijt daer voor hol-
 dē / dat in dese voergenoemde sproe-
 ke des heyligē Pauli / die leste heer-
 lijcke toecōst der glorie wort beduy-
 det. So segge ic Paulus Secundus /
 en hōdiger des vals / en onbegācks /
 des Rōmsche Antichrist / dz nu / in de
 selbige heerlijcke toecomst des Heerē
 hoorhanden is / met der glorie sijnē
 Geest van den heyligen Paulo ge-

naemt / overmits an dese oerde Pau-
 lus hādelt van die toecōst des geests
 Godts / die voor den jongstē gericht
 vorgaet / in welker die Paus teko-
 mē / welker so wel door sijnē afval
 als door die Propheetijche en Aposto-
 lifche schrijften / ooc door Martinum
 Lutherū p̄a memoriz geopenbaert
 is / dz hy die Antichrist sijn / allez mē
 de geest des Heerē des woerts Gods
 sedet ooc mē die geweld en scharpre
 des sweerts / vā Christenē en onchri-
 stenē / ooc van sijnē eygen Apostatis
 Papistē / hoges en nederiges stades /
 sijnē Coningen Vorsten / Graven /
 Heerē / Edelpē / Burger en Burē
 geswachet / gellagē / en sijnē dreach-
 tigen Croonē ontsetter / welke toe-
 cōst halde voor die eynde der werelt
 geschieden sal / tot welker tijt ooc /
 als de Antichrist wtgeroeyt is / sullē
 die vā Asia en Africa bekeert wēdē /
 ende hare vele an Jesum Christum
 geloben.
 Walde nae dese Nederlage des Paus
 niet wgt van de leste / toekomst des
 Heeren / van welker sanct Paulus
 redet / wert volghen die andere ver-
 woestinge en Nederlage Mogocks
 Gocks / en Mesicks / dz is der Tur-
 ken / Muscoviteren / en Tartaren /
 nae inholt der Propheetie Eschielis /
 daer op die alderleste toecomst Mes-
 siae also halde komen sal.